

Ett borgerligt samarbetsråd?

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Ett borgerligt samarbetsråd?

Under den gångna veckans förhandlingar i regeringsfrågan mellan de borgerliga partierna i Norge spelade frågan om upprättandet av ett råd inom de borgerliga grupperna i stortinget en betydande roll. Från högerhåll föreslogs att ett konsultativt råd skulle upprättas av de tre borgerliga partierna. Regeringen skulle förelägga alla viktiga finansiella frågor för detta råd, och man skulle därigenom finna en form för borgerligt samarbete, innan ärendena blevo framlagda för behandling av stortinget. Man kom nu aldrig till enighet om det föreslagna rådet, men såväl bondepartiet som den borgerliga vänstern ställde sig sympatiska till själva tanken, och frågan torde icke kunna anses ha definitivt fallit.

Det förefaller som om det norska uppslaget skulle vara något att taga fasta på även i vårt land. Vi ha i denna tidning vid upprepade tillfällen betonat angelägenheten icke blott av att få till stånd en bättre samverkan mellan de icke-socialistiska partierna utan också en form för ett organiserat

samarbete. Man borde komma fram till någon slags nationell arbetsgemenskap. Tanken sammanfaller nära med det norska uppslaget. I den nuvarande politiska situationen skulle visserligen ett gemensamt råd för de borgerliga partierna få en annan uppgift och en annan ställning än den som åsyftades i Norge. De borgerliga befinna sig ju hos oss icke i regerings- utan i oppositionsställning. Men principiellt utesluter icke oppositionsställningen utan borde tvärtom underlätta tillskapandet av ett dylikt råd. Den borgerliga splittringen är den socialdemokratiska regeringens bästa bundsförvant. Regeringen kan efter behag förhandla än med det ena och än med det andra av de borgerliga partierna och därigenom i varje särskilt fall pressa sig till vad den önskar. Ett gemensamt uppträdande från de borgerligas sida skulle göra en helt annan effekt.

Att det verkligen finns frågor, som skulle kunna samla de borgerliga partierna, framgår med växande tydlighet av debatten i folkpartiets och bondeförbundets tidningar. Trycket från regeringen har börjat kännas besvärande, och man tycks allt mer börja inse, vad ett socialdemokratiskt regemente under längre tid kommer att betyda för den svenska samhällsutvecklin-

gen. De kritiska inpassen komma tätt och varsla om en ökad obenägenhet för "samförstånd" på av den socialdemokratiska regeringen dikterade villkor.

Men oppositionspartierna äro maktlösa och de förbli maktlösa, så länge de arbeta var för sig och utan att söka komma överens om riktlinjerna för en gemensam aktion i de nu brännande politiska frågorna. Ett organ för gemensamma överläggningar, vare sig man nu vill kalla det ett konsultativt råd eller något annat, skulle hindra regeringen att vinna lättköpta framgångar i den borgerliga söndringens tecken och det skulle säkert också bliva i stånd att formulera gemensamma ståndpunkter och framställa gemensamma krav. Större äro icke skiljaktigheterna.

Vad som skall göras bör emellertid göras snart. Regeringen försitter ingen tid och den försitter inga möjligheter; lagförslaget i den stora och omstridda frågan om tredje mans rätt har, såsom på annan plats omförmäles, redan framlagts. Söka de borgerliga icke på ett tidigt stadium kontakt med varandra är faran stor för att denna fråga skall komma att fullständigt snedvridas. Regeringen behöver i Andra kammaren endast vinna fyra borgerliga röster.

1935

A.B. Nya Dagl. Alleh:s tr., Stockholm 1935

